

Leaving Egypt in Haste audio

adk1010@gmail.com

הרב ארי דוד קאהן

1. הגדה של פסח - נוסח ההגדה :

עֲבָדִים היינו לפרעה במצרים, ויוציאנו ה' אלהינו משם ביד חזקה ובזרע נטויה. **ואלו** לא הוציא הקדוש ברוך הוא את אבותינו ממצרים, הרי אנו ובנינו ובני בנינו **משעבדים** היינו לפרעה במצרים. **ואפילו** כלנו חכמים כלנו נבונים כלנו זקנים כלנו יודעים את התורה מצנה עלינו לספר ביציאת מצרים. וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משבח:

2. שמות פרק יב,

(א) ויִאמֶר ה' אֶל־מֹשֶׁה וְאַל־אָהַרֹן בְּאֶרְצְךָ מִצְרַיִם לֵאמֹר: (ב) הַחֲדָשׁ הַזֶּה לְכֹסֶם חֹאשׁ חֲדָשִׁים רִאשׁוֹן הוּא לְכֹסֶם לְחֲדָשִׁי הַשָּׁנָה: (ג) וְדַבְּרוּ אֶל־כָּל־עַדְוֹת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּעֶשְׂרֵי לַחֲדָשׁ הַזֶּה וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֹׁהֵה לְבֵית־אֲבֹתָ שֹׁהֵה לְבֵית: (ד) וְאִם־יִמְעַט הַבֵּית מִהַיּוֹת מִשֹּׁהֵה וְלִקְחוּ הוּא וְשִׁכְנֹו הַקָּרֵב אֶל־בֵּיתוֹ בְּמִכְסֹת נֶפֶשׁ אִישׁ לִפְנֵי אֲכָלוֹ תִכְסּוּ עַל־הַשֶּׁה: (ה) שֹׁהֵה תַמִּים זָכָר בֶּן־שָׁנָה יְהִי־לָהֶם מִן־הַבְּשָׂיִם וּמִן־הַעֲזָיִם תִּקְחוּ: (ו) וְהִיָּה לָכֶם לְמִשְׁמַחַת עֵד אַרְבַּע־עֶשְׂרֵי לַחֲדָשׁ הַזֶּה וְשִׁחַטְו אֹתוֹ פֶּלֶק קֶהֱלַל עֲדַת־יִשְׂרָאֵל בְּיַם הַעֲרָבִים: (ז) וְלִקְחוּ מִן־הַדָּם וְנִתְּנֹו עַל־שַׁתִּי הַמְזוּזֹת וְעַל־הַמְּשָׁקִים וְעַל הַבְּתָרִים אֲשֶׁר־יֹאכְלוּ אֹתוֹ בָּהֶם: (ח) וְאַכְלוּ אֶת־הַבְּשָׂר בַּלַּיְלָה הַזֶּה **צִלִּיאֵשׁ** וּמִצַּחַת עַל־מַרְרֵים יֹאכְלוּ: (ט) אֶל־תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נֶחֱא וּבִשְׂמֵל מְבֻשָׂל בְּמַיִם כִּי **אִם־צִלִּיאֵשׁ** רִאשׁוֹ עַל־כַּכְעֵיו וְעַל־קֶרְבּוֹ: (י) וְלֹא־תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר וְהִנְתֵּרוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר בְּאֵשׁ תִּשְׂרְפוּ: (יא) וְכִכְהֵה תֹאכְלוּ אֹתוֹ **מִתְנִיכֶם חֲגָרִים נְעֻלִים בְּרִגְלֵיכֶם** וּמְקַלְכֶם בְּיַדְכֶם וְאַכְלֵתֶם אֹתוֹ **בַּחֲפְזוֹן** פֶּסַח הוּא לָהֶם... (לז) וַיִּסְעוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִרַעַמְסֵס סַכְסַכְתָּה כִּשְׁש־מֵאוֹת אֶלְף רִגְלֵי הַגְּבָרִים לְבַד־מִסְפָּה: (לח) וְגַם־עַרְבֵי רִבְבַת עָלְתָה אִתָּם וְצִאֵן וּבָקֶר מִקְנֵה כְבֹד־מֵאֵד: (לט) וַיֹּאפְו אֶת־הַבְּצִק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם **עֲנַת מִצְוֹת** כִּי לֹא חִמַּץ כִּי גִרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכֹלוּ **לֵהִתְמַהֵמֵה** וְגַם־צִדְדָה לֹא־עָשׂוּ לָהֶם:

3. זהר מנוקד/תרגום/ זהר חדש פרשת יתרו

אמר ליה תא חזי ברי, קודשא בריך הוא לא אתני עם אברהם, אלא דיפיק ית ישראל מן גלותא דמצרים, ולא מתחות שעבודא דדחלא אחרא. דודאי ישראל כד הוו במצרים, אסתאבו ואתטנפו גרמיהון בכל זיני מסאבו, עד דהוו שכאן תחות ארבעים ותשע חילי דמסאבותא. וקודשא בריך הוא אפיק יתהון מתחות פולחן כל שאר חילין.

ועוד, דאעיל יתהון במ"ט תרעי דסוכלתנו לקבליהון. מה דלא אתני עם אברהם, אלא לאפקותהון ממצרים, והוא עביד טיבותיה וחסדיה עמהון.

ובגין כך תשכח באוכייתא, חמשין זמנין יציאת מצרים, לאחזאה לכל בני עלמא, חסדא דעבד קודשא בריך הוא עם ישכאל, דאפיק יתהון מאינון חילין דמסאבו, ואעיל לון לגו חילין דדכיו, דהיינו חמשין תרעין דסוכלתנו.

וקא איהו דאנן מנן להו, מיומא טבא דפסחא. ואנן מנן יומי ושבועי, וקא איתערו חבבייא, מצנה לממני יומי, ומצנה למימני שבועי. כי בכל יומא אפיק לן מחילא דמסאבו, ואעיל לן בחילא דדכיו.

זהר מנוקד/תרגום/ זהר חדש פרשת יתרו

[אמר לו, בא וראה, בני. הקדוש ברוך הוא לא התנה עם אברהם אלא שיוציא את ישכאל מגלות מצרים, ולא מתחת שעבוד של יראה אחרת. שודאי ישכאל, כשהיו במצרים, נטמאו וסנפו עצמם בכל מיני טמאה, עד שהיו שרויים תחת ארבעים ותשעה כחות של טמאה, והקדוש ברוך הוא הוציא אותם מתחת עבודת כל שאר הכחות. שהכניס אותם לארבעים ותשעה שערי השכל כנגדם, מה שלא התנה עם אברהם, אלא להוציאם ממצרים, והוא עשה טובו וחסדו עמם. ומשום כך תמצא בתורה חמשים פעמים יציאת מצרים, להראות לכל בני העולם החסד שעשה הקדוש ברוך הוא עם ישכאל שהוציא אותם מאותם כחות הטמאה, והכניס אותם לתוך כחות הטהרה, שהינו חמשים שערי בינה. וזהו שאנו מונים להם מיום טוב של פסח, ואנו מונים ימים ושבעות, וברי התעוררו החכמים, מצנה למנות ימים ומצנה למנות שבעות, כי בכל יום הוציאנו מלח של טמאה, והכניסנו ללח טהרה.]

4. בראשית פרק יח, ו

וימהר אברהם האלה אל-שכנה ויאמר מהרתי שלש סאים קמח סלת לוישי ועשתי עגות: 5. תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף י עמוד ב

תנא, רבי אליעזר אומר: בתשרי נבכא העולם. בתשרי נולדו אבות. בתשרי מתו אבות. בפסח נולד יצחק. בראש השנה נפקדו שכה, וכחל, וסנה. בראש השנה יצא יוסף מבית האסורין. בראש השנה בטלה עבודה מאבותינו במצרים. בניסן נגאלו, ובתשרי עתידין לגאל. דר יא עמוד א רבי יהושע אומר: בניסן נבכא העולם. בניסן נולדו אבות. בניסן מתו אבות. בפסח נולד יצחק. בראש השנה נפקדו שכה, וכחל, וסנה. בראש השנה יצא יוסף מבית האסורין. בראש השנה בטלה עבודה מאבותינו במצרים. בניסן נגאלו ובניסן עתידין לגאל.

6. בראשית פרק טו, יג-יד

(יג) ויאמר לאברהם ידע תדע כייגורו יהיה זרעך בארץ מצרים ויעבדום ויעבדום ויעבדום אתם ארבע מאות שנה: (יד) וגם אתה הגוי אשר יעבדו דון אנכי ואחרי כן יצאו ברכש גדול:

7. תלמוד בבלי מסכת קידושין דף לח עמוד א

תנא אידך: "ובני ישכאל אכלו את המן ארבעים שנה", וכי ארבעים שנה אכלו, והלא ארבעים שנה חסר שלשים יום אכלו? אלא לומר לך: עגות שהוציאו ממצרים טעמו בהם טעם מן.

8. במדבר פרק יא, ו-ט

(ו) ועתה נפשנו יבשה אין פל בלתי אליהמן עינינו: (ז) והמן כזרע גיד הוא ועינינו כעין הבדלח: (ח) שטויה העם ולקטו וטמנו ברחמים לאו דכיו במדכיה ובשלוה בפרור ועשו אתו עמות והיה טעמו כטעם לשלשן: (ט) ובכדת הטל על הממנה ללילה ירד המן עליו:

9. מדרש רבה בראשית פרשה מח סימן יב

וימהר אברהם האלה אל שכה ויאמר מהרי (בראשית יח, ו), רבי אביתר אמר תשע סאין אפתי, שלש לעגות, שלש לחביץ, ושלש למיני מילוטמיה. וכבנן אמרין שלש, אחד לעגות, ואחד לחביץ, ואחד למילוטמיה. (בראשית יח, ו): לוישי ועשתי עגות, הדא אמרת פרוס הפסח הנה. רבי יונה בשם רבי חמא בר חנינא

היא מדבר סין היא מדבר אלוש, מאיזו זכות זכו ישראל שנתן להם מן במדבר, בזכות של אברהם

שאמר: לוחי ועשי ענות.

10. בראשית פרק יג פסוק י

וישאל-לוט את-עיניו וירא את-כל-כפרי הירדן כמי כלמה משקה לפניו שחמת ה' את-סדום ואת-עמקה כגנהה' כארץ מצרים באכה צער:

11. בראשית פרק יט, א-לח

(א) ויבאו שני המלאכים סדמה בערב ולוט ישב בשער-סדום וירא-לוט וינקם לקראתם וישתחו אפנים ארצה: (ב) ויאמר הנה נא אדוני סורו נא אל-בית עבדכם ולמינו ורחצו בגליכם והשכמתם והלכתם לדרךכם ויאמרו לא כמי ברח-לוב גליו: (ג) ויפצרו במאד ויסרו אליו ויבאו אל-ביתו וינעש להם משתה ומצות אפה ויאכלו: (ד) טרם ישכבו ואנשי העיר אנשי סדום נסבו על-הבית מנער ועד-זקן כל-העם מקצה: (ה) ויקראו אל-לוט ויאמרו לו אינה האנשים אשר-באו אליך הלה הוציאם אלמינו ונדעה אתם: (ו) ויצא אלהים לוט הפתחה והדלת סגור אחריו: (ז) ויאמר אל-נא אחי תרעו: (ח) הנה-נא לי שתי בנות אשר לא ידעו איש אוציאה-נא אתהן אליכם ועשו להן כטוב בעיניכם כק לאנשים האל-תעשו ודבר כיעל-כמן באו בצלל קבתי: (ט) ויאמרו גשה-לה לאה ויאמרו האם-ד בא-לגור וישפט שפוט עתה נכע לבם מהם ויפצרו באיש בלוט מאד ויגשו לשבר הדלת: (י) וישלחו האנשים את-ידם ויביאו את-לוט אליהם הביתה ואת-הדלת סגרו: (יא) ואת-האנשים אשר-פתח הבית הכו בסגורים מקטן ועד-גדול וילאו למצא הפתח: (יב) ויאמרו האנשים אל-לוט עד מי-לבם סתם ובגדיב ובגדיב וכל אשר-לבם בעיר הוצא מן המקום: (יג) כי משחתים אנחנו את-המקום הזה כי-גדלה צעקתם את-פני ה' וישלחנו ה' לשחתה: (יד) ויצא לוט וידברו אל-סתניו לקחתי בנתי וימאמר קומו וצאו מן-המקום הזה כי-משחת ה' את-העיר ויהי כמצחק בעיני חתניו: (טו) וכמו השחר עלה ויאיצו המלאכים בלוט לאמר קום קח את-אשתך ואת-שתי בנותיך הנמצאת פן-תספה בעון

העיר: (טז) ויתמהמהו ויחזיקו האנשים בידו וביד-אשתו וביד-שתי בנותיו בחמלת ה'

עליו ויצאהו וינחהו מחוץ לעיר: (יז) ויהי כהוציאם אתם החוצה ויאמר המלך על-

נפשך אל-תביט אחר-יך ואל-תעמד בכל-הכפר ההכה המלך פן-תספה: (יח) ויאמר לוט אלהים אל-נא אדוני: (יט) הנה-נא מצא עבדך חן בעיניך ותגדל חסדך אשר עשית עמדי להחיות את-נפשי ואנכי לא אוכל להמלט ההכה פן-תדבקני הכעמה ומתי: (כ) הנה-נא העיר הזאת קרבה לניס שמה והוא מצער אמלטה נא שמה הלוא מצער הוא ותחיי נפשי: (כא) ויאמר אליו הנה נשמתי פניך גם לדבר הזה לבלתי הפכי את-העיר אשר דברתי: (כב) מהר המלט שמה כמי לא אוכל לעשות ודבר עד-באגב שמה על-כפן קחא שם-העיר צוער: (כג) השמש יצא על-הארץ ולוט בא צעקה: (כד) וה' המטיר על-סדום ועל-עמקה גפרית ואש מאת ה' מן-השמים: (כה) ויהפך את-הערים האל ואת כל-הכפר ואת כל-ישבי הערים וצמח האדמה: (כו) ותבט אשתו מאחרי ותהי נציב מלח: (כז) וישפם אברהם בבקר אל-המקום אשר-עמד שם את-פני ה': (כח) וישקף על-פני סדום ועמקה ועל-כל-פני ארץ הכפר ויבא והנה עלה קיטר הארץ קיטר הפכשן: (כט) ויהי בשחת אלהים את-ערי הכפר ויזכר אלהים את-אברהם וישלח את-לוט מתוך ההפכה בהפך את-הערים אשר-ישב בהן לוט: (ל) ויעל לוט מצווער וישב בהר ושתתי בנתי עמו כמי ירא לשבת בצווער וישב במעכה הוא ושתתי בנתי: (לא) ותאמר הבכיכה אל-הצעיכה אבינו זקן ואיש אין בארץ לבוא עלמינו כדרך כל-הארץ: (לב) לכמה נשקה את-אבינו יין ונשכבה עמו ונחיה מאבינו זרע: (לג) ותשקין את-אביהו יין בלה הלא ותבא הבכיכה ותשפם את-אביה ולא ידע בשכבה ובקומה: (לד)

וְהָיָה מִמְּחֻכָּת וּתְאֵמֶר הַבְּכִיכָה אֶל־הַצְּעִיכָה הַיּוֹשֶׁכֶת בְּתִי אֶמֶשׁ אֶת־אֲבִי בְּשִׁקְנוֹ יֵינִי גַם־סֵהֵלְלָהּ וּבְאֵיִם שְׂכָבִי עִמּוֹ וְנָחֵהָ מֵאֲבִי יוֹזְרָע: (לה) וּתְשַׁקֵּינִי גַם בְּלֵילָה הַהִוא אֶת־אֲבִיָּהּ יֵינִי וּתְתַקֵּם הַצְּעִיכָה וּתְשַׁכְּבַב עִמּוֹ וְלֹא־יִדְעַע בְּשִׁכְבָּהּ וּבִקְמָהּ: (לו) וּתְהַכְרִינִי שְׂתִי בְּנוֹת־לֹוֹט מֵאֲבִיָּהּ: (לז) וּתְלַד הַבְּכִיכָה בֶּן וּתְתַקֵּב אֶשְׁמֹו מוֹאֵב הִוא אֶבְי־מוֹאֵב עַד־הַיּוֹם: (לח) וְהַצְּעִיכָה גַם־הִוא יֵלְדָה בֶּן וּתְתַקֵּב אֶשְׁמֹו בְּרַעְמִי הִוא אֶבְי־בְּרַעְמִי עַד־הַיּוֹם:

12. מדרש רבה שמות - פרשה יח פסקה ט

דָּבָר אַחֵר, וְהָיָה בְּחֻצֵי הַלְיָלָה, מְשַׁל לְמַלְךְ שֶׁהַפְּכָה הַמְדִינָה שֶׁעֲבוּדָה עַל הַשְּׂבוּיִם שְׂבָאוּ אֲלֵיהֶם, אָף הוּא הַפְּךְ עֲלֵיהֶם אֶת הַדִּין וְהַכְּגֹם. כֵּן מְצָרִים הַפְּכוּ גְזֵרְתָן עַל יִשְׂרָאֵל שִׁיְהִיו עוֹשִׂין בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה, וְשִׁנְתָנוּ מְלֹאכֶת אִישׁ עַל אִשָּׁה וּמְלֹאכֶת אִשָּׁה עַל אִישׁ, אָף הֶאֱלֵהִים הַפְּךְ עֲלֵיהֶם אֶת הַדִּין וְהַכְּגֹן בְּלַיְלָה, שְׁנֹאֲמַר: וְהָיָה בְּחֻצֵי הַלְיָלָה, קָשָׁם שֶׁהַפְּךְ סְדוּם בְּלַיְלָה כֵּן הָרַג בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם בְּלַיְלָה, לִכְךָ אָמַר דָּוִד (תהלים עו, ח): אֶתָּה נוֹכָא אֶתָּה וּמִי יַעֲמֵד לְפָנֶיךָ מֵאִז אֶפְךָ.

13. תהלים פרק פט, כא

מִצְאָתִי דָוִד עֲבָדִי בְּשִׁמּוֹן קִדְשִׁי מִשְׁחָתִיו:

14. בראשית רבה (וילנא) פרשת לך לך פרשה מא

רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יִצְחָק אָמַר שְׂתִי מְצִיאוֹת, רוֹת הַמוֹאֲבִיָּה וְנַעֲמָה הַעַמּוֹנִית. אָמַר רַבִּי יִצְחָק (תהלים פט, כא): מְצִיאֵי דָוִד עֲבָדִי, הֵיכָן מְצִיאֵי בְּסְדוּם.

15. רבנו בחיי על דברים פרק לד פסוק ו

מוֹאֲב עוֹלָה מ"ט, וּבִיָּאֵר בִּארְץ מוֹאֲב בִּארְץ הַחַיִּים עִם מ"ט

16. ספר עמק המלך - שער ה - פרק נא

וְגַם מוֹאֲב עוֹלָה מ"ט כַּמְנִין ז' פַּעֲמִים ז', שֶׁל ז' מַלְכֵי עוֹלָם הַתּוֹהוּ.

17. ספר מגלה עמוקות על התורה - פרשת חקת

ז"ש בְּזוֹהַר בְּפִרְשָׁה זו (קהלת א) אֵל מִקוּמוֹ שׁוֹאֵף זוֹרַח הוּא שֵׁם וּמִבְּמוֹת הַגִּיא שְׁכָלִים יוֹנְקִים מִמִּקוּם שֶׁקֶבַר מִשֶׁה וְיֹשֵׁב בְּגִי' מְכִילִין כַּדְמִתְרַגְמִינִין אֲשֶׁר בְּשֶׁדָה מוֹאֲב שִׁזְכָּה בְּהֵאֵי עֵלְמָא עַל מ"ט נְתִיבוֹת מִנִּין מוֹאֲב אֲבָל אַחֵר מוֹתוֹ ז"ש וּמִבְּמוֹת זָכָה אֵל רֹאשׁ הַפְּסָגָה שֶׁהוּא שְׁעַר הַחֲמִשִּׁים רֹאשׁ לְכָל רֹאשִׁים אֲשֶׁר בְּשֶׁד"ה מוֹאֲב בְּגִי' י' פַּעֲמִים אֲלֵקִים וְחַד יוֹתֵר שֶׁהוּא כָל יַמְיוֹ עֵלָה אֲלֵקִי"ם לְהַמְתִּיק י' כּוֹחוֹת שֶׁלָּהֵם י' פַּעֲמִים אֲלֵקִים בְּגִימ' תַּת"ס בְּסוּד (מְשַׁלֵּי ד) שְׁגַם בְּמַעֲלָלוֹ יִתְנַכֵּר מִיַּד שְׂבָא לְעוֹלָם וְתִשָּׁם בְּס"ף ו' שֶׁל מַחֻקֵּק הַדִּינִים בְּפ' רַבְתִּי שֶׁל אִי"ק הַכִּי הוּוֹ תַּת"ס שְׂבָא לְהַמְתִּיק כָּל כּוֹחוֹת הַדִּין שֶׁהוּא סוּד (אִיּוֹב כח) וְלִכְלֹ תַּכְלִי"ת הוּא חוֹקֵר וְכֵן סוֹף אִי לֹאוֹ ו' דְּבִינִי וּבִינִי לֹא יִכּוֹל עֵלְמָא לְאַתְקִימָא בְּאִינוֹן דִּינִין וְהִנֵּה מִשֶׁה מִיַּד כִּשְׁהַתְּחִיל הַקֶּב"ה לְדַבֵּר עִמּוֹ (שְׁמוֹת ב) שֶׁל נַעֲלִיךְ עַל גּוֹפֵא דְחִיוּיָא דִּנְגַע בִּיהַ בַּת פִּרְעָה וְאַצְטֵרַע מִתְּמַן כִּי הַמִּקוּם אֲשֶׁר אֶתָּה עוֹמֵד עֲלָיו אֲדַמ"ת קוּד"ש הוּא בְּגִי' תַּתְּס"א:

18. ספר הליקוטים - פרשת וירא - פרק יח

וּבְהִיּוֹת שְׂכָאן נִתְבַּשֵּׁר בִּיצְחָק, וְזֵרַע יִשְׂרָאֵל כּוֹלֵם נִמְצָאוּ בוּ, כַּדְכָּתִיב כִּי בִּיצְחָק יִקְרָא לְךָ זֵרַע וְכו', ג"כ רַצָּה הַקֶּב"ה שֶׁנִּשְׁמָתוֹ שֶׁל מִשִּׁיחַ שֶׁהִיָּתָה ג"כ גְּנוּזָה קוּדֵם בְּרִיאַת הָעוֹלָם, שְׁנֹאֲמַר וְרוּחַ אֱלֹהִים מִרְחַפֵּת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, זֶה רוּחוֹ שֶׁל מִשִּׁיחַ, וְתוֹצְאוֹתָיו מִקֵּדֶם, רַצָּה עֵתָה ג"כ הַקֶּב"ה שִׁירָאָה וַיִּמְצָא, כִּי הִיָּתָה אֲבוּדָה בְּסְדוּם, שְׁנֹאֲמַר (תהלים פ"ט) מִצְאָתִי דוֹד עֲבָדִי, וְאַרְז"ל שְׁמִצָּאוּ בְּסְדוּם בְּלוֹט בֶּן אַחֵי אֲבֵרָה, א"כ מוֹכֵרָה הִיָּה שִׁיבוֹאוֹ שְׁלִשְׁתָּן בְּזִמְנֵן אַחַד, אַחַד לְיִשְׂרָאֵל בְּאַבְרָהָם, וְאַחַד לְהַפּוֹךְ אֶת סְדוּם, כַּדִּי שִׁיצָא מִשָּׁם לוֹט כַּדִּי לְהַתְּחַבֵּא בְּמַעֲרָה, וְשֵׁם זִימְנֵן לוֹ יֵינִי וַיִּצָּא מִשָּׁם דוֹד, מִשִּׁיחַ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב, לְזָה בָּאוּ שְׁלִשְׁתָּן בְּזִמְנֵן אַחַד, וְהִבֵּן.

19. כתבי הגרמ"מ משקלוב - ביאורי הזוהר - דף קמז

וְהַכֹּל נִמְדַד בְּאַמ"ה, סוּד אֶל"ף מ"ה, גִּי' חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בִּינָה, שֶׁהוּא סוּד מִי מִדְּד כּו' [יִשְׁעִיָּה מ], נִגְדָה מִינֵי אוֹר שְׁמַאל"ה נִפְצָה כָּל הָאֲרֶץ [בְּרֹאשִׁית ט], וְנִגְדָה זֶה יֵשׁ מ"ט שְׁעָרֵי טוֹמָאָה סוּד מוֹאֲב, וּמִשָּׁם שֶׁהוּא

הכללי **סוד מוא"ב נתבר"ר דוד בן ישי**, ונזר העדות מסוד עמון [עי' ע"ז מד.], וכמו ר"ח דו"ד ב"ן יש"י הוא בסוד מ"ם סתומה, גי' פליאו"ת חכמ"ה, ושכל מ"ה של דו"ד ב"ן יש"י המלביש זי"ו הכבו"ד הוא סוד ס', וכל הה' בחי', הכל בבחינת נפש, ולכן אפילו יחידה הוא בלשון נקבה, והוא סוד הב"ל ה"י ב"ית למ"ד, גי' רא"ש, ומתנשא לכל לרא"ש [דה"א כט]:

20. ספר שיח יצחק חלק ב - ליקוטים ב

וכן משה רע"ה ביאתו לעולם בנס, אחר יאוש הגמור שהושלך ליאור, והיה ראוי להתבטל מציאותו, כפי משפט מבטי הכוכבים, כמ"ש אצטגניני פרעה, שראו שמושיעם של ישראל יהיה נלקה במים. וכן לידתו היה בנס גמור, מיוכבד אמו שהיתה בת ק"ל שנה, שכבר ניטל ממנה כח התולדה, עד שחזרה לנערותה, ולכן תיכף כשנולד הוצרך להשראת השכינה לשומר בנס, כמ"ש "ותפתח ותראה וכו', ותרא אותו כי טוב הוא", ואמרו שראתה עמו שכינה. ואלו השלשה הם נרמזים בתיבת אדם, והם אברהם דוד משה. **וכן ביאתו של דוד בעולם, היה שרשו מבנות לוט שהולידו בדרך נס, אחר שנמלטו ממהפכת סדום, ואמרו שנזדמן להם יין במערה, והוא מ"ש רז"ל במסכתא יבמות דף ע"ט, "כתיב, שתי בנותיך הנמצאות, וכתיב מצאתי דוד עבדי", והוא כמ"ש שהם באו לעולם בדרך מציאה, אחר יאוש הגמור, כמציאה שהוא בא בהיסח הדעת:**

21. ספר אגרא דכלה (דפ"י) - דף צו/ב

(כב) ויאמר אברם אל מלך "סדום (בראשית יד כב). "אליו הוה ליה למימר, וידענו דאל מלך סדום משיב. **אך לפי אשר כתבנו דהשתדלות אברהם היה בעיקר להוציא הנפשות, ובפרט נפש דוד המלך וזה קאמר בפירוש אל מלך סדום, לרמז עבור המלך התקוע בסדום.** ותיבת א"ל יתפרש בעבו"ר, כמו אל הלקח ארון וכו' (שמואל א' ד כא). ועיין בזהר הק' (ח"א קע"ג ע"א) **דמלכות דוד נשתכלל מעמון ומואב, שהן ב' קליפות** "פער" ומלכם (בחסרון הווין, כי הווין הם אות אמת בסוד ואתה מחיה את כולם (נחמיה ט ו), והבן). ולזה תמצא ויאמר אבר"ם אל מלך סד"ם הרימות"י יד"י, ס"ת בגימטריא פער"ר. אבר"ם אל מלך סד"ם, ס"ת מלכ"ם. דא הוא סהדותא לזרעא דדוד, כמ"ש (מלכים ב' יא יב) את הנזר ואת העדות, שאפילו תינוק בן יומו הולמתו כנודע מרז"ל (ע"ז מ"ד ע"א), ועיין בזהר הק' הנ"ל ותבין:

22. ספר אגרא דכלה (דפ"י) - דף צז/א

והנה בכאן דיבור וחזיון הוא על פי מ"ש לעיל שעיקר מגמת אברהם במלחמות המלכים על דבר דוד אדונינו, וזה היה התווכחותו עם מלך סדום. והנה ענין המלכים הארבעה מלכים האלה ששבו שבית לוט:

23. ספר שם משמואל - פרשת לך לך - שנת תרפ"א

והנה ידוע שארבע מלכויות בהן כלולים כל חלקי הרע, וזה כוחו מושך לע"ז וזה לג"ע והרביעית כלולה מכולן, והנה במדרש (פ' מ"א) ואנשי סדום רעים וחטאים לה' מאד רעים אלו לאלו, חטאים בג"ע, לה' בע"ז, מאד בשפ"ד. הנה פרט כאן כל שרשי הרע שבכל ד' המלכויות, רעים אלו לאלו נראה שהיא דוגמת מלכות הרביעית ושקולה כשלשתן כמו שאמרו ז"ל (ערכין ט"ו ע"ב) לה"ר מגדיל עוונות כנגד ע"ז ג"ע שפ"ד, ויש לפרש דהיינו רעים אלו לאלו, **וא"כ הרי סדום שקולה ברע כנגד כולם.** וכבר הגדנו שאותיות סדום הוא אותיות אדום ובלבד שתחליף האלף בס' בחילוף האותיות של אח"ס בט"ע, וכמו שמלכות הרביעית דהיא אדום שקולה כשלשתן כן סדום כלולה מכולן:

ומעתה מבואר שנשמת דוד המע"ה שהוצרכה להיות נצרפת בין כחות רעים שכנגד כולם הי' מקומה בסדום, ושם נצרפה וקנתה מעלתה, וזהו מצאתי דוד עבדי היכן מצאתי בסדום:

24. ספר קומץ המנחה חלק ב - אות מג

וידוע שער דרשו חז"ל בכל מקום סנהדרין שהם הגבורה ומדת המשפט דקדושה ואותו היום היה גם כן שופט על סדום בפסולת דמדת המשפט ולכך אז היה הצלת נפש דוד כמו שאמרו ז"ל (בראשית רבה ס"ג ח') אדמוני עם יפה עינים אינו הורג אלא מדעת סנהדרין שהוא המשפט דקדושה כי בכניסה לשער יש שני

דרכים לשני שערים והיה שקול רק בזכות אברהם ניצול לצאת ממנו שער דקדושה ומלכי בית דוד יושבין בסנהדרין ודנין כמו שאמרו ז"ל ריש פרק כהן גדול (סנהדרין י"ט):

25. ספר מחשבות חרוץ - אות יט

ונבועת התורה התחיל באברהם אבינו ע"ה מיד כשזכה לשם גר, אף על פי שלא זכה עדיין לשם ישראל, ולכתר מלכות וכהונה זכה בהצלת סדום ולוט, שהיה כל התעוררותו להצלת נפש דוד המלך ע"ה ומשיח שהוא שלימות הכנסת ישראל והיותם ממלכת כהנים, [כדרך שנאמר (שמואל - ב ח', י"ח) ובני דוד כהנים], ואנשי סדום היו ממש ההיפך מאברהם אבינו ע"ה, שמידתו הכנסת אורחים שהוא אהבת הבריות ולקרבת לתורה ומסתמא הרבה פעל בזה, אבל לא נכתב בתורה מכל הכנסת אורחים שלו כלום כי כולם היו גוים גמורים, ואף שגייירן כשמת אברהם אבינו ע"ה חזרו לסורן כמו שאמרו ז"ל (פרקי דרבי אליעזר פרק כ"ט) ולא נשאר מהם לדורות כלום, ועל כן לא שייך להזכיר מזה בתורה ולא נכתב מכל הכנסת אורחים שלו רק מה שעשה למלאכים:

26. ספר אמרי נועם על התורה - פרשת לך

והנה הקב"ה עסק באורו של משיח, כי על ידי הליכת לוט עם אברהם ונתחבר לאנשי סדום, וכשראה הפיכת סדום נתחבא במערה עם בנותיו, ועל ידי זה נולד מואב, ונתהווה דוד המלך הבא מרות המואביה. על כן אצל אברהם היה זאת לנסיון מצד הבחירה לשמוע בקול ד', אבל לוט לא היה מצד בחירתו, רק בהכרח נעשה לו רצון לילך עם אברהם, בכדי לגמור מעשה ד' ומחשבותיו כביכול. ובדרך רמז נראה לפרש על דרך הכתוב [משלי טז] ברצות ד' דרכי איש גם אויביו ישלים אתו, ונתהפך הרע לטוב. וידוע אשר לוט' נקרא אתר דמלטיא שהוא צד השמאל והדינים [עיין בזהר ח"א דף פ ע"ב]. וזה 'וילך אברם כאשר דבר אליו ד', היינו, אשר אברם הלך בדרכי ד', על ידי זה 'וילך אתו לוט', היינו, אשר גם צד הקללה הלך אתו, ואויביו השלימו אתו, ונתהפכו הקללות לברכות:

27. ספר אמרי נועם על התורה - פרשת וירא

ולקחתי אתכם אחד מעיר ושנים ממשפחה [ירמיה ג יד]. על פי דברי המדרש [בראשית רבה פרשה מא אות ד] מצאתי דוד עבדי [תהלים פט כא] היכן מצאתי בסדום. והפירוש הוא, יען כי דוד יצא מרות המואביה, ומואב נולד מהאי מעשה דלוט ובנותיו בהפיכת סדום. ולזה בחינה דדוד מלכא נקראת בשם יראת כידוע [עיין בקהלת יעקב ערך אתרוג], יען כי השורש בא מן יראה, מחמת שהיה ירא לוט לשבת בצוער וישב במערה, על כן סברו כי אין איש בארץ ובאו לידי אותו מעשה, ונולדה נשמת משיח. ועל כן נאמר במשיח צדקנו [ישעיה יא ג] והריחו ביראת ד' דייקא, יען כי תולדותיו בא על ידי היראה דייקא. ועיקר תפלתו של אברהם על אנשי סדום להצילם, היה מחמת שידע ברוח הקודש כי נשמתא דדוד מלכא נבלעה שמה. ולזה אמר אנכי עפ"ר ואפ"ר, עולה ירא"ת הוי"ה בחינת דוד. וזהו 'ולקחתי אתכם אחד מעיר', היינו, על ידי משיח צדקנו יהיה קיבוץ גלויות, והוא דוד בעצמו. ושרשו הוא על ידי האי 'אחד מעיר', רומז על לוט שניצל מתוך עיר ההפיכה. 'ושנים ממשפחה' רומז על שתי בנותיו, אשר מהם באו שתי משפחות עמון ומואב, כמו שאמרו ז"ל [ספרי פרשת עקב אות ז] שנזדמן להם יין במערה בכדי להוציא מהם שתי אומות. ועל ידי זה נולדה נשמת משיח צדקנו:

28. ספר השל"ה הקדוש - מסכת פסחים מצה עשירה

{רפג} הרי מבאר סוד העבדות. 'ומשה עבד ה' (דברים לד, ה, ועוד), 'ומשה עלה אל האלהים' (שמות יט, ג). ועבדי פרעה הקלפה של עבדי ה'. והנה, במשה כתיב (תהלים ח, ו) 'ותחסרהו מעט מאלהים', ואמרו רבותינו ז"ל (ראש השנה כא, ב) 'המשים שערי בינה יש, ונמסרו למשה חוץ מאחד, ויצאת מצרים נזכר המשים פעמים נגד המשים שערי בינה' (זהר ח"א דף רס"א ע"ב; ובזהר חדש ריש פ' יתרו), ומ"ט השיג משה, והם מ"ט פנים טהור, ונגדם הקלפה מ"ט פנים טמא, והיו שקועים שם ישכאל, ואלו הגיעו חס ושלום לשער המשים של טמאה, לא הנה באפשרות לצפצף ולעלות על ידי הקדשה, כי אף למשה רבנו ע"ה לא היתה השנה בשער המשים של קדשה, ממילא היו ישראל חס ושלום משקעים

בְּקִלְפָּה עֲדֵי עַד. זֶהוּ בְּאוֹר הַהֶגְדָּה וְאֵלּוּ לֹא הוֹצִיא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אֲבוֹתֵינוּ כִּי, עַיִן בְּמַצָּה שְׂמוּכָה בְּבִאוֹר הַהֶגְדָּה (סוֹף אוֹת קִנְח), עַל כֵּן בְּכָל דּוֹר וְדוֹר חִיב אָדָם לִרְאוֹת אֶת עַצְמוֹ כְּאִלוֹ הוּא יֵצֵא. וְזֶהוּ עֲנִין הַזְכָּרָת יְצִיאַת מִצְרַיִם בְּכָל יוֹם כְּאִלוֹ הַיּוֹם הַזֶּה יֵצֵאוּ, וְזֶהוּ מִצְוַת סְפוּר כְּפִרְוֹטְגָמָא חֲדָשָׁה. כִּי הַיְצִיאָה מוֹעֵלֶת לְכָל קִדְשָׁה שְׂאֵנוּ מִתְקַדְּשִׁים בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְלְכָל דְּבִקּוֹת וְקִרְוֵב לֵה' בְּכָל יוֹם וְיוֹם, הַכֹּל תְּלִיָּה בִּיְצִיאַת מִצְרַיִם, **שְׂלֵא שְׁהֵתָה עוֹד רְבַע אֶחָד, שְׂאֵז חֵס וְשְׁלוֹם הַחֲמִיץ הַעֶסָה וְאִין בְּעוֹרָה אֵלֵא שְׂרָפָה. וּמִתּוֹךְ קִלְפַת מ"ט פְּנִיִם טָמֵא שֵׁם שְׁסַבְּלָנוּ, נַעֲשֵׂה זִכְרוֹן מ"ט פְּנִיִם טָהוֹר, לְקִרְב עַצְמוֹ הָאָדָם לְדַבֵּק בֵּה':**

29. אוֹר הַחַיִּים עַל שְׁמוֹת פֶּרֶק ג פְּסוּק ח

הִנֵּה לְמָה שֶׁקֵּדָם לָנוּ כִּי עֵיקַר הַגְּלוּת הוּא לִבְרַר הַנִּיצוּצוֹת שֶׁנִּשְׁטַמְעוּ בְּנֵי שְׁעָרֵי טוֹמָאָה, וְכִמוּ שֶׁצִּיִּנְתִּי דָבָר זֶה כִּמָּה פְּעָמִים, בְּזֶה יֵינִח דַּעַת בְּב' הַשְּׂאֵלוֹת, כִּי אִם הִיא מוֹצִיאִים קוֹדֵם זֶה הִיוּ מִפְּסִידִים בִּירוֹר הַחֶלֶק הַהוּא, וְתַדַּע שֶׁעַם ה' הַשִּׁיגוּ בְּבַחֲנִיַת כָּלְלוֹתָם הַכָּלוּל בְּמִשָּׁה שְׁנִתִּיחַס בְּשֵׁם עֵמוּ הַשְּׁגַת מ"ט שְׁעָרֵי בִינָה, וְטַעַם שֶׁלֹּא הַשִּׁיג שְׁעַר הַחֲמִשִּׁים, הוּא לְצַד שֶׁאִין הַמוֹשֵׁג אֵלֵא בְּהַשְׁתַּדְּלוֹת הַמְּשִׁיג, וְלְצַד שִׁישְׂרָאֵל לֹא נִכְנָסוּ בְּנֵי שְׁעָרֵי טוֹמָאָה לִבְרַר אוֹתוֹ לֹא הַשִּׁיגוּ בַּחֲנִיַת הַקּוֹדֵשׁ שֶׁכְּנִגְדּוּ, וְהַבְּטִיחְנוּ כִּי לַעֲתִיד לִבְאֵי יִשְׁפִיעַ בְּנוֹ אֵל עַלְיוֹן תּוֹרַת חַיִּים שֶׁבְּשַׁעַר הַחֲמִשִּׁים, וְהַשְּׁגָתָה הִיא בְּאַמְצָעוֹת הַגְּלוּת, וּבְפֶרֶט בְּגְלוּת הָאַחֲרוֹן אֲנוּ מְשִׁיגִים הַדָּבָר:

30. סֵפֶר קִיצוֹר הַכוּוֹנוֹת - שְׁבוּעוֹת

וְהָאֲר"י זֵלֶה"ה אוֹסֵר הַזִּיּוּג בְּלִילָה רֵאשׁוֹנָה שֶׁל שְׁבוּעוֹת, כִּי אִינוּ נַעֲשֵׂה אֵלֵא בְּבוֹקֵר. וּבְעֵלוֹת הַשַּׁחַר הוֹלְכִים לְטַבּוֹל, כִּמוּ שֶׁאֲמָרוּ בְּזֶהֱר. וְזֶה, כִּי כִיּוֹן שֶׁסִּפְרָנוּ מ"ט יְמֵי הָעוֹמֵר לְהַטְהַר מִמ"ט שְׁעָרֵי טוֹמָאָה, עֵתָה שִׁיִּצְאָנוּ מֵהֶם צָרִיךְ לְטַבּוֹל כְּדִי לְהַעֲבִיר הַטוֹמָאָה. וְזֶה כִּמוּ אִשָּׁה שֶׁסּוֹפְרַת יְמֵי נִדְתָּהּ, וְאַחַר שֶׁהַשְּׁלִימָה טוֹבֵלָתָה. וְעוֹד יֵשׁ לְכוּיִן בְּטַבִּילָה, לְהַמְשִׁיךְ אוֹר א' בְּסוּד מְקוּהָ אֵל הַשְּׂכִינָה, לְטַהַר אוֹתָהּ מִבַּחֲנִיַת הַמ"ט שְׁעָרֵי טוֹמָאָה, שֶׁתְּהִיָּה רְאוּיָה לְזִיּוּג. וְאֵז ז"א עוֹלָה אֵל א"א בְּסוּד הַמֵּתֵן תּוֹרָה, שֶׁנִּגְלָה כֹּזֶק מִלֵּא רַחֲמִים:

31. שְׁפִתֵי כַהֵן עַל שְׁמוֹת פֶּרֶק יב פְּסוּק יא

וְאִמֵּר בְּמִדְרַשׁ (יִלְקוּט רִמְז קצ"ט) בַּחֲפִזּוֹן דְּשְׂכִינָה. שֶׁנֶּאֱמַר יֵצְאוּ כָל צְבָאוֹת ה', כִּי כִשְׂרִידוֹ לְמִצְרַיִם יִרְדֶּה שְׂכִינָה עִמָּהֶם בְּכָל חִילוֹתֶיהָ, וְכֵן הוּא אוֹמֵר (שְׁמוּאֵל ב ז', כ"ג) אֲשֶׁר פָּדִית לִךְ גּוֹי וְאַלְהֵינוּ, וּבְזוֹהַר פְּסוּק גַּעַר חֵית קָנָה וְגו' (ח"ג רנ"ב), אִמֵּר שֶׁגַעַר הַקֶּב"ה בְּקָנָה שֶׁל ה' שֶׁלֹּא תִדְבֶּק וְתַעֲשֶׂה ח', כִּי אִין הַפֶּרֶשׁ בֵּין חֲמִץ לְמִצָּה אֵלֵא ה' או ח', וּפְרַעַה הַרְשַׁע הַכְּנִיס יִשְׂרָאֵל בְּאַרְבַּעִים וְתַשַּׁע שְׁעָרֵי טוֹמָאָה, וְאִם הִיוּ נִכְנָסִים בְּשַׁעַר חֲמִישִׁים לֹא הִיוּ יוֹצְאִים לְעוֹלָם, וְלִזֶּה נִכְתַּב בְּתוֹרָה אַרְבַּעִים וְתַשַּׁע פְּעָמִים יְצִיאַת מִצְרַיִם לְהוֹרוֹת שֶׁהוֹצִיאִים הַקֶּב"ה מְאַרְבַּעִים וְתַשַּׁע שְׁעָרִים, וְלִזֶּה הִיא הַחֲפִזּוֹן קוֹדֵם שִׁיכְנָסוּ בְּשַׁעַר הַחֲמִישִׁים, וְזֶה אוֹמֵר ז"ל (תְּנַחֲמוּא בְּשִׁלַּח א') וְחֲמִשִּׁים עָלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶחָד מִחֲמִישִׁים, רִמְז עַל אוֹתוֹ שֶׁעַר שֶׁנִּשְׂאָר מִחֲמִישִׁים, וְזֶה לֹא הִיא אֲפֶשֶׁר עַל יְדֵי מִלְּאָךְ אֵלֵא עַל יְדוֹ יִתְבַּרְךְ, לִזֶּה אֲנִי וְלֹא מִלְּאָךְ, כִּמוּ שֶׁהִיא בִּימֵי חִזְקִיָּה מֶלֶךְ יְהוּדָה שֶׁנֶּאֱמַר (מְלָכִים ב י"ט, ל"ה) וַיֵּצֵא מִלְּאָךְ ה' וַיִּךְ בְּמַחְנֵה אֲשׁוּר וְלִיל פֶּסַח הִיא כְּדֵאִיתָא בְּמִדְרַשׁ (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה א', נ"ח), וְעוֹד שֶׁכָּאֵן צָרִיךְ שְׁתֵּי שְׁלִיחוּיּוֹת וְאִין מִלְּאָךְ אֶחָד עוֹשֶׂה שְׁתֵּי שְׁלִיחוּיּוֹת כְּדִלְקָמָן:

<--